

Alkoholi

ALLERGIA
IHO
ASTMA

Alkoholijuomat voivat aiheuttaa yliherkkyysoireita. Reaktio voi olla lievä tai voimakkaimmillaan äkillinen, yleistynyt vakava allerginen reaktio. Reaktion voi aiheuttaa itse alkoholi, mutta useimmin oireilu johtuu jostain alkoholijuoman sisältämästä ainesosasta. Jopa yhdestä lasillisesta tulevalle viinipäänsärylle ei ole löytynyt selittävää tekijää.

Viljoille allergisen kannattaa muistaa, että monien väkevien juomien, viinien ja viskien raaka-aine on vilja. Valkuaisaineet yleensä poistuvat tislauksprosessissa. Viljoille allerginen voi saada äkillisen allergiareaktion ohramallas- ja vehnämallasoluista. Ohrassa allergiaa aiheuttavat aineet on tunnistettu, mutta vehnäoluen allergeeneja ei tunneta. Keliakian kannalta useimmat alkoholijuomat ovat joko täysin gluteenittomia tai niiden gluteenipitoisuus on niin matala, ettei siitä ole haittaa. Tuoreimman tiedon sopivista alkoholijuomista saa Keliakialiitosta.

Maitoallerginen voi saada reaktioita maitoproteiinia sisältävistä juomista. Esimerkiksi kermaliköorien maitoproteiinin määrä on niin suuri, että maitoallergiselle voi aiheutua vakaviakin yliherkkyysoireita. Myös juomasekoitukset saattavat sisältää maitoproteiineja.

Alkoholiallergia etanolille on erittäin harvinaista. Alkoholiallergiset reagoivat tavallisesti samalla tavalla etikkaan ja joskus etikayhdisteisiin eli asetaatteihin. Oireena on äkillinen nokkosihottuma, joka voi laajeta vakavaksi allergiseksi reaktioksi.

Äkillinen punoitus (flush-reaktio) on monelle tuttu. Reaktio ei ole allergiaa ja menee ohi itsestään. Reaktio kestää yleensä muutaman kymmenen minuuttia ja punoitusta on etenkin kasvoilla ja kaulalla. Atooppisen ihottuman hoitoon käytetty takrolimusvoide lisää punoitusoireilua ja flush-reaktioita esiintyy noin 6 %:lla sen käyttäjistä. Reaktio voimistuu saunassa. Akuutin urtikarialehdhduksen voi laukaista esimerkiksi nuhaflunssan ja alkoholin yhteisvaikutus.

Rikkiyhdisteitä (esim. metabisulfiittia ja muita rikkiyhdisteitä E220–E228) on etenkin makeiden viinien säilöntäaineena. Ne pahentavat astmaa 3–4 %:lla astmaa sairastavista. Rikkiyhdisteet voivat aiheuttaa yliherkkyysoireita sekä pahentaa nokkosihottumaa tai atooppista ihottumaa. Rikkiyhdisteistä saatu reaktio saattaa olla joskus allerginen, mutta vakavat reaktiot ovat hyvin harvinaisia.

Karmiinit, kokkiniilit, karmiinihappo (E120) ovat punaisia väriaineita. Karmiiniallergian yleisyyttä ei tunneta. Ne aiheuttavat joillekin astmaa ja äkillisiä allergiareaktioita, jopa anafylaksiaa.

Hoito: Jos olet saanut hankalia yliherkkyysoireita, pidä varalla antihistamiini- ja kortikoiditabletteja (esim. setiritsiini 10 mg, prednisoloni 20 mg) ja käytä niitä, jos tunnistat uhkaavan allergiareaktion. Tarvittaessa hakeudu ensihoitoon oireiden vakavuuden mukaan.

